

Epidemiological characteristics of gender factors in the development of comorbid coronary heart disease among the physician population in Andijan, Fergana, and Namangan regions

Gulchekhra NAZAROVA¹, Nematjon MAMASOLIEV², Burkhonjon USMONOV³,
Zarnigor MADUMAROVA⁴

Andijan State Medical University

ARTICLE INFO

Article history:

Received September 2025

Received in revised form

15 September 2025

Accepted 15 October 2025

Available online

05 November 2025

Keywords:

Physician population,
ischemic heart disease,
arterial hypertension,
chronic dystrophic liver
diseases,
diabetes mellitus,
comorbidity.

ABSTRACT

The comorbidity of diseases in acute and chronic forms of coronary heart disease (CHD) was studied in the physician population of Andijan, Namangan, and Fergana regions, taking into account gender characteristics. It was demonstrated that CHD+AH (arterial hypertension), CHD+DM (diabetes mellitus), CHD+AH+DM, CHD+CLDL (chronic liver dystrophic diseases), and CHD+AH+DM+CLDL predominantly occur in combination.

2181-3663/© 2025 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-3663-vol4-iss4-pp82-91>

This is an open-access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

¹ Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Andijan State Medical University.

² Doctor of Medical Sciences, Professor, Andijan State Medical Institute.

³ Candidate of Medical Sciences, Associate Professor at Andijan State Medical University.

⁴ PhD, Andijan State Medical University.

Андижон, Фарғона ва Наманган вилоятлари шифокорлари популяциясида юрак ишемик касаллиги коморбидлиги шаклланишида гендер омилларнинг эпидемиологик тавсифи

АННОТАЦИЯ

Калит сўзлар:

Шифокорлар
популяцияси,
юрак ишемик касаллиги,
артериал гипертония,
жигарнинг сурункали
дистрофик касалликлари,
қандли диабет,
коморбидлик.

Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятларининг шифокорлар популяциясида юрак ишемик касаллигининг (ЮИК) ўткир ва сурункали шаклларида касалликлар коморбидлиги гендер хусусиятлари ҳисобга олиган ҳолда ўрганилган ва ЮИК+АГ (артериал гипертония), ЮИК+ҚД (қандли диабет), ЮИК+АГ+ҚД, ЮИК+ЖСДК (жигарнинг сурункали дистрофик касалликлари), ЮИК+АГ+ҚД+ЖСДКнинг асосан биргаликда келиши исботланган.

Эпидемиологическая характеристика гендерных факторов в формировании коморбидности ишемической болезни сердца среди врачей Андижанской, Ферганской и Наманганской областей

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

Популяция врачей,
ишемическая болезнь
сердца,
артериальная гипертония,
хронические
дистрофические
заболевания печени,
сахарный диабет,
коморбидность.

Были выявлены гендерные различия среди врачей из Андижанской, Наманганской и Ферганской областей в отношении ишемической болезни сердца (ИБС), где в основном идёт коморбидность в следующих сочетаниях ИБС+СД (сахарный диабет), ИБС+АГ (артериальная гипертензия) +СД, ИБС+ХДЗП (хронические дистрофические заболевания печени), ИБС+АГ+СД+ ХДЗП.

Муаммонинг долзарблиги: Охирги йилларда тиббиёт соҳасида асосий юқумли бўлмаган касалликларнинг умумий ошиши ва ногиронлик ҳамда ўлим кўрсаткичларидаги ўрнт исботланган. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотларида гипертония глобал миқёсда саломатликнинг катта муаммоси бўлиб қолаётганлиги ва бир неча тадқиқотларда 2010 йилда дунё аҳолисининг тахминан 31%га яқин қисми гипертония билан касалланганлиги келтирилган. (TIME) янги тадқиқотларда эса умумий глобал тарқалиш 2015 йилда 22,1% бўлганлиги ва 2015 йилдан 2040 йилгача глобал гипертония тарқалишининг “20.3%” даражасигача пасайиши мумкинлиги тахмин қилинган (BioMed Central) ва бу турли минтақаларда ҳолатлар бир хил эмаслиги: паст ва ўрта даромадли мамлакатларда кўрсаткичлар юқорилиги, назорат ва даволаш даражаси эса пастлиги қайд этилган. (TIME). Гипертониянинг кенг тарқалишига яшаш давомийлигининг узайиши, шаҳарларда яшаётган аҳолининг кўпайиши, жисмоний фаол ҳаракатнинг камайиши, нотўғри овқатланиш, семириш,

профилактика тизимларига безътиборлик каби бир неча асосий омиллар сабабчи эканлиги кўрсатилган, шу билан бирга, таҳлилларда гипертонияни эрта аниқлаш, фаол профилактика ва назорат қилиш ҳам муҳимлиги қайд этилмоқда. Масалан, “Worldwide prevalence of hypertension: a systematic review” номли таҳлилда турли мамлакатларда гипертония тарқалиши анча фарқли эканлиги келтирилган – энг паст кўрсаткичлар Ҳиндистонда, энг юқориси эса Польшада эканлиги 2003 йилдаги маълумотларда кўрсатилган бўлиб, бу маълумотлар замонавий тенденцияларда (масалан, 2020 йил) чекланган. (PubMed)

Шунингдек қандли диабет жаҳон миқёсида олинганда катта глобал саломатлик юкига эга бўлган юқумли бўлмаган касалликлардан бири ва тарқалишининг асосий сабабчилари: ортиқча вазн/семириш, жисмоний фаол ҳаракатнинг камлиги, нотўғри овқатланиш, кекса ёшлиларнинг кўпайиши, аҳолида “метаболик синдром” компонентлари (семириш, гипертония, дислипидемия)нинг кенг тарқалишидир. Касаллик патогенезида диабет ва бошқа метаболик касалликлар (масалан, АГ, семириш) ўзаро боғлиқлиги тасдиқланган бўлиб, адабий манбаларда, паст ва ўрта даромадли мамлакатларда диабет билан яшовчи инсонларнинг фоизи катта ва уларда диагностика, даволаш имкониятлари чекланганлиги кўрсатиб ўтилган. 2019 йилда International Diabetes Federation (IDF) 20–79 ёш оралиғидаги инсонлар орасида тахминан **463 миллион** киши қандли диабетдан азият чекишини қайд этган (бу тахминан 9,3% ни ташкил қилган). (Diabetes Atlas), яна бир таҳлилда (GBD 2019) 2019 йилда тахминан 437,9 миллион киши қандли диабетнинг 2-тури билан яшагани (ASPR – 5282,9/100 000) тасдиқлаган. (Frontiers) ва IDF томонидан кейинги маълумотларда 2024 йилда **589 миллион** катталар диабет билан яшайди деган ҳисобот берилган. (International Diabetes Federation).

Асосий юқумли бўлмаган касалликларда Жигарнинг сурункали дистрофик касалликларининг ҳам ўрни катта бўлиб, жигарда ёғ тўпланиши, ёғли жигар касалликлари (NAFLD/MASLD) семириш, инсулинрезистентлик, диабет, гипертония каби омиллар билан яқин боғлиқ. Масалан, юқоридаги диабет статистикаси билан ўзаро “клиник узвий боғлиқлик” мавжудлиги кўп тадқиқотларда таъкидланган. Non-alcoholic fatty liver disease (NAFLD) ва ҳозирда ишлатилаётган термин билан Metabolic-associated steatotic liver disease (MASLD) дунё бўйича кенг тарқалмоқда. Масалан, бир таҳлилда 2016 йилда NAFLD жаҳон бўйича тахминан **25%**ни ташкил қилганлиги, 2019 йилда эса **>30%** бўлгани айтилган. (PubMed). Бу касалликлар нафақат жигар функционал бузилишларига олиб келади, балки кардиоваскуляр хавфни ҳам оширади, яъни метаболик касалликлар кластерининг бир қисми сифатида қаралади. Адабий таҳлилларда таъкидланишича: NAFLD тарқалиши вақт ўтиши билан ўсмоқда (мисол учун, 1990–2019 йилларда MASLD тарқалиши 21,9% дан 37,3% гача ошган). (OUP Academic). Яна бир таҳлилда MASLD 2021 йилда ~ 1.27 миллиард кишига (age-standardised prevalence rate (ASPR) 15,018.07/100 000) эга эканлиги келтирилган. (PubMed). Турли мета-анализларда, диабет билан яшайдиганларда NAFLD тарқалиши ~ 55–65% атрофида деган маълумотлар бор. Масалан, бир таҳлилда T2DM билан яшайдиганларда NAFLD 65.04% (95% CI 61.79–68.15) эканлиги аниқланган. (PubMed), бундан ташқари, диабет билан яшайдиганларда клиник жиҳатдан аҳамиятли фиброз (F2-F4) ~ 35.5% ҳолатда, олдингиси (F3-F4) ~ 14.95% эканлиги маълумотда берилган. (PubMed).

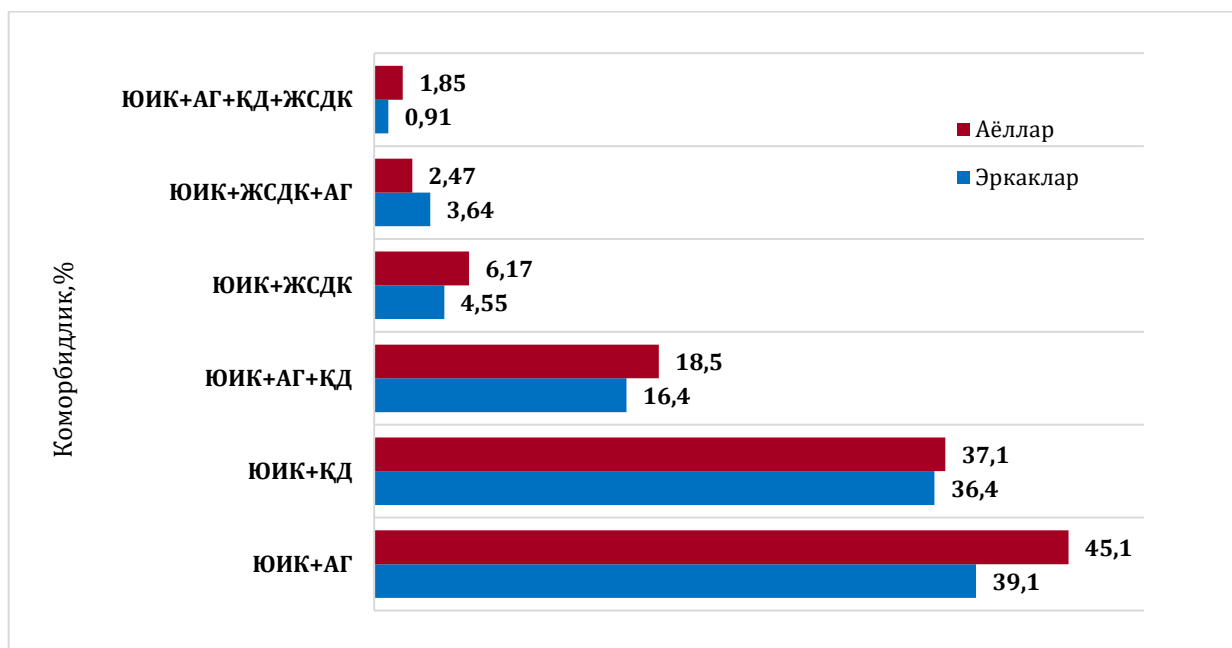
Шунингдек адабиётлар илмий таҳлили ушбу касалликлар ўртасида ўзаро боғлиқликлар мавжудлигини кўрсатмоқда: масалан, гипертония ва диабет катта эҳтимол билан бирга бўлиши мумкин, шунингдек диабетлиларда жигарда ёғли ўзгаришлар (NAFLD) кучлироқ ривожланади ва бу касалликлар “метаболик синдром” атрофида бирлашади ва бир-бирига акс этувчанлик (коморбидлик) яратади. Масалан, диабет билан яшайдиганларда NAFLD тарқалиши юқориқлигини кўрсатадиган маълумотлар мавжуд. (PubMed). Шаҳарларда яшаш, глобализация, тамаки истеъмоли, умр давомийлигининг узайиши, нотўғри овқатланиш ва жисмоний фаол ҳаракатнинг камайиши каби глобал тенденциялар бу касалликлар тарқалишини ошироқда.

Илмий ишнинг мақсади: Фарғона водийси тиббиёт ходимлари популяциясида юрак ишемик касаллигининг эпидемиологиясини ва хатар омилларини ўрганиш, профилактикасининг такомиллаштирилган усуллари ишлаб чиқиш.

Илмий ишнинг вазифаларидан бири сифатида Фарғона водийсининг шифокорлари популяциясида ЎЮИКни келиб чиқишига ва кечишига коморбидлик таъсирининг тавсифи ва гендерлик хусусиятлари ўрганилди ҳамда баҳоланди(1).

Тадқиқот объекти ва усуллари: Тадқиқот Фарғона водийсининг учта вилояти Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятларида бажарилган ва 1497 нафар шифокор унинг объекти сифатида олиниб текширилган: Андижондан – 531 нафар, Намангандан 308 та ва Фарғонадан – 658 нафар $\geq 18-74$ ёшли аёл ва эркак шифокорларни репрезентатив гуруҳлари текширувига жалб қилинган. ТХПда, аёллар – 866 нафарни ва эркаклар – 631 нафарни ташкил қилган. Тадқиқотда эпидемиологик, клиник, биокимёвий, инструментал ва статистик усуллар қўлланилган бўлиб, халқаро ҳамжамиятлар талаби бажарилган ҳолда, уни ташкил қилиш, амалга ошириш ва методологик даражасини мувофиқ таъминлашда ЖССТ тавсиялари қўлланилган ва/ёки фойдаланилган [WHO, 2021, 1;].

Тадқиқот натижалари: Бажарилган илмий натижалари бўйича (1-расм) шифокорлар популяциясида ўткир юрак ишемик касаллигида (ЎЮИК) артериал гипертонияни қўшилувчи частотаси (“ЎЮИК+АГ” коморбидлиги) 42,65%ни ташкил қилди, эркакларда ва аёлларда – 45,06% частоталар билан қайд қилинди [$\chi^2=0,955$; $P<0,05$; $RR=0,867$; $95\%CI=0,650-1,157$]. ЎЮИКни келиб чиқишига ва кечишига қандли диабетнинг (ҚД₂) ҳиссаси (ЎЮИК+ҚД” коморбидлиги) умумий популяцияда – 36,76%ни, эркакларда – 36,36% ни ва аёлларда – 37,04%ни ташкил этиб тасдиқланди [$\chi^2=0,013$; $P<0,05$; $RR=0,981$; $95\%CI=0,714-1,350$]. Шунингдек шифокорлар популяциясида ЎЮИК+АГ +ҚД₂ коморбидлиги жами шифокорларда – 17,6%ни, эркакларда – 16,36% ни ва аёлларда – 18,52%ни ташкил қилиб тавсифланди [$\chi^2=0,209$; $P<0,05$; $RR=0,883$; $95\%CI=0,519-1,504$]. Шунингдек ЎЮИК ва ЖСДК (жигарнинг сурункали диффуз касалликлари) қўшилувини учраш частотаси Фарғона водийсининг шифокорлари популяциясида қуйидагича аниқланиш суръатлари билан қайд қилинди: умумий популяцияда – 5,51%, эркаклар популяциясида -4,55% ва аёллар популяциясида – 6,17% дан [$\chi^2=0,333$; $P<0,05$; $RR=0,736$; $95\%CI=0,258-2,095$]. ЎЮИКни шифокорлар популяциясида кечишига учлик коморбидлигини (“ЎЮИК +ЖСДК+АГ”) таъсири – эркакларда – 3,64%, аёлларда – 2,47% ва жами 18-74 ёшли популяцияда – 2,94% частоталарда аниқланиб учраши билан ифодаланди [$\chi^2=0,313$; $P<0,05$; $RR=1,472$; $95\%CI=0,376-5,764$].

1-расм. Фарғона водийсининг шифокорлари популяциясида ўткир юрак ишемик касаллигининг келиб чиқишига ва кечишига коморбидлик таъсирининг тавсифи ва гендер хусусиятлари

Хулоса ва илмий тавсиялар:

1. Эпидемиологик изланишлар натижасида асосий учта касаллик – артериал гипертензия, қандли диабет ва жигар дистрофик касалликлари – жаҳон миқёсида юқори бўлган касалликлардан ҳисобланади.

2. Ривожланаётган мамлакатларда ушбу касалликларнинг тарқалиши жадаллашаётганлиги, аммо ушбу давлатларда диагностика ва даволаш аксинча паст даражада эканлиги қайд этилган.

3. Шифокорлар популяциясида ЮИК+АГ, ЮИК+ҚД, ЮИК+АГ+ҚД, ЮИК+ЖСДК, ЮИК+АГ+ҚД+ЖСДК касалликлари коморбидлигида аёллар ўртасида эркаklarга нисбатан кўп учраши ва ЮИК+ЖСДК+АГ коморбидлиги эса аксинча эркаklarда аёлларга нисбатан камроқ фоизларда қайд этилган.

4. Ушбу касалликларда профилактика (тарбиявий, тармоқлашув, овқат, ҳаракат, вазн назорати) дастурлари, эрта диагностика, назорат ва даволаш воситаларининг тавсия қилиниши юрак ишемик касаллиги хавфини ва асоратлардан ўлим хавфини озайтиради.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Назарова Г. У. “Фарғона водийси тиббиёт ходимлари популяциясида юрак ишемик касаллигининг эпидемиологияси, хатар омиллари ва профилактикаси йўллари” мавзусидаги тиббиёт фанлари бўйича фан доктори (DSc) диссертацияси, Андижон 2025 йил.

2. Hypertension pmc.ncbi.nlm.nih.gov;

3. The global epidemiology of hypertension – PMC, Nat Rev Nephrol, . Author manuscript; available in PMC: 2021 Mar 27., Published in final edited form as: Nat Rev Nephrol. 2020 Feb 5;16(4):223–237. doi: 10.1038/s41581-019-0244-2, The global epidemiology of hypertension, Katherine T Mills 1, Andrei Stefanescu 1, Jiang He 1;

4. SpringerLink, A glimpse into the future: modelling global prevalence of hypertension | BMC Public Health
5. BioMed Central, A glimpse into the future: modelling global prevalence of hypertension | BMC Public Health | Full Text
6. Global Heart, Hypertension Prevalence, Awareness, Treatment, and Control in Selected LMIC Communities: Results From the NHLBI/UHG Network of Centers of Excellence for Chronic Diseases | Global Heart, 1 января 2016 г.
7. Всемирная организация здравоохранения, Diabetes;
8. International Diabetes Federation, Diabetes Facts and Figures | International Diabetes Federation;
9. Diabetes Atlas, 11th Edition | 2025, 4 июля 2025 г;
10. pmc.ncbi.nlm.nih.gov, Global, regional, and national burden of diabetes from 1990 to 2021, with projections of prevalence to 2050: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2021 – PMC;
11. Всемирная организация здравоохранения, Urgent action needed as global diabetes cases increase four-fold over past decades;
12. WHO | Regional Office for Africa, Diabetes | WHO | Regional Office for Africa;
13. PubMed, Global incidence and prevalence of nonalcoholic fatty liver disease – PubMed;
14. OUP Academic, Current epidemiology of chronic liver disease | Gastroenterology Report | Oxford Academic;
15. pmc.ncbi.nlm.nih.gov, Contemporary Epidemiology of Chronic Liver Disease and Cirrhosis – PMC;
16. jogh.org, Incidence and temporal trends in type 2 diabetes by weight status: A systematic review and meta-analysis of prospective cohort studies – JOGH, 1 сентября 2023 г. – DISCUSSION We identified 94 prospective cohort studies containing data on the incidence of diabetes/prediabetes among approximately 3.4 million adults across varying weight statuses from 22 countries...;
17. jamanetwork.com, Global Prevalence of Hypertension in Children and Adolescents Younger Than 19 Years: A Systematic Review and Meta-Analysis | Pediatrics | JAMA Pediatrics | JAMA Network, [Skip to Navigation] Sections PDF Original Investigation GLOBAL PREVALENCE OF HYPERTENSION IN CHILDREN AND ADOLESCENTS YOUNGER THAN 19 YEARS: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS 1. Xiaorui Ruan...;
18. jamanetwork.com, Prevalence and Control of Diabetes Among US Adults, 2013 to 2023 | Diabetes | JAMA | JAMA Network, Discussion This study found that the prevalence of adults with diabetes did not significantly change between 2013 and 2023, but glycemic control among those with diagnosed disease worsened in 2021-20...;
19. diabetesatlas.org, Global Diabetes Data & Insights | IDF Diabetes Atlas EN * ES * FR Download 2025 Report Search the site IDF website * 589 million adults (20-79 years) are living with diabetes worldwide – 1 in 9. * The total number of adults with diabetes is predicted...;
20. who.int, Diabetes, Skip to main content Overview Diabetes is a chronic, metabolic disease characterized by elevated levels of blood glucose (or blood sugar), which leads over time to serious damage to the heart, blood...;

21. healthdata.org, Global diabetes cases to soar from 529 million to 1.3 billion by 2050 | Institute for Health Metrics and Evaluation, GLOBAL DIABETES CASES TO SOAR FROM 529 MILLION TO 1.3 BILLION BY 2050 Published June 22, 2023 Every country in the world is expected to see rates increase SEATTLE, Wash. June 22, 2023 – More than h...;

22. biomedcentral.com, Global burden of chronic kidney disease due to hypertension (1990–2021): a systematic analysis of epidemiological trends, risk factors, and projections to 2036 from the GBD 2021 study | BMC Nephrology | Full Text, RESULTS OVERVIEW OF THE GLOBAL BURDEN RESULTS OF THE TREND ANALYSIS FOR CKD DUE TO HYPERTENSION From 1990 to 2021, the global burden of CKD due to hypertension exhibited complex trends. The global...;

23. biomedcentral.com, Global burden of chronic liver disease due to NAFLD from 2012 to 2021: A trend, decomposition, and health inequality analysis | Diabetology & Metabolic Syndrome | Full Text, RESULTS BURDEN OF CLD-NAFLD IN 2021 Globally, the prevalent cases of CLD-NAFLD reached 1,267.82 (95% UI: 1,157.88-1,380.38) million in 2021, with an ASPR of 15,017.46 (95% UI: 13,755.84-16,360.80) p...;

24. biomedcentral.com, Global burden of liver cirrhosis and other chronic liver diseases caused by specific etiologies from 1990 to 2019 | BMC Public Health | Full Text, Download PDF * Research * Open access * Published: 03 February 2024 GLOBAL BURDEN OF LIVER CIRRHOSIS AND OTHER CHRONIC LIVER DISEASES CAUSED BY SPECIFIC ETIOLOGIES FROM 1990 TO 2019 * Feng Xue^{1},...;

25. biomedcentral.com, Global prevalence of metabolic syndrome among patients with type I diabetes mellitus: a systematic review and meta-analysis | Diabetology & Metabolic Syndrome | Full Text, ABOUT THIS ARTICLE CITE THIS ARTICLE Belete, R., Ataro, Z., Abdu, A. et al. Global prevalence of metabolic syndrome among patients with type I diabetes mellitus: a systematic review and meta-analysis...;

26. biomedcentral.com, Estimating the burden of adult diabetes in China: a systematic review and meta-analysis with attributable risk assessment | BMC Public Health | Full Text, Download PDF * Systematic Review * Open access * Published: 03 November 2025 ESTIMATING THE BURDEN OF ADULT DIABETES IN CHINA: A SYSTEMATIC REVIEW AND META-ANALYSIS WITH ATTRIBUTABLE RISK ASSESSMENT...;

27. nih.gov, Global Disparities of Hypertension Prevalence and Control: A Systematic Analysis of Population-Based Studies From 90 Countries – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ABSTRACT Background: Hypertension is the leading preventable cause of premature death worldwide...;

28. nih.gov, A glimpse into the future: modelling global prevalence of hypertension – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ABSTRACT Background: Hypertension is a major risk factor for cardiovascular diseases. Insights...;

29. nih.gov, Liver diseases: epidemiology, causes, trends and predictions – PMC, EPIDEMIOLOGY OF LIVER DISEASES GLOBAL MORTALITY Liver disease stands as a leading cause of global mortality. The Global Burden of Disease 2019 study reported that 1.26 million individuals succumbed...;

30. nih.gov, Global, regional, and national prevalence of diabetes mellitus in patients with pulmonary tuberculosis: a systematic review and meta-analysis – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ABSTRACT Background: Both pulmonary tuberculosis (PTB) and diabetes mellitus (DM) are major glo...;

31. nih.gov, Global Burden of Chronic Liver Disease and Temporal Trends: A Population-Based Analysis From 1990 to 2021 With Projections to 2050 – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ABSTRACT Background and aims: Globally, the aetiology and epidemiology of chronic liver disease...;

32. nih.gov, The worldwide prevalence of latent autoimmune diabetes of adults among adult-onset diabetic individuals: a systematic review and meta-analysis – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ABSTRACT Purpose: The actual global burden of Latent Autoimmune Diabetes of Adults (LADA) remai...;

33. nih.gov, Current epidemiology of chronic liver disease – PMC, Skip to main content Gastroenterol Rep (Oxf) . 2024 Jun 24;12:goae069. doi: 10.1093/gastro/goae069 CURRENT EPIDEMIOLOGY OF CHRONIC LIVER DISEASE Richie Manikat ^{1}, Aijaz Ahmed ^{2}, Donghee Kim...;

34. nih.gov, Global Epidemiology of Chronic Liver Disease – PMC. It is the 11th leading cause of death and 15th leading cause of morbidity, accounting for 2.2% of deaths and 1.5% of disability-adjusted life years worldwide in 2016.^{1} CLD caused 1.32 million death...;

35. nih.gov, IDF Diabetes Atlas: Global, regional and country-level diabetes prevalence estimates for 2021 and projections for 2045 – PMC, Skip to main content Diabetes Res Clin Pract . Author manuscript; available in PMC: 2024 Apr 29. Published in final edited form as: Diabetes Res Clin Pract. 2021 Dec 6;183:109119. doi: 10.1016/j.di...;

36. nih.gov, Global rural diabetes prevalence: a systematic review and meta-analysis covering 1990-2012 – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ABSTRACT Aim: To investigate diabetes prevalence in rural areas globally and how it has changed...;

37. nih.gov, IDF Diabetes Atlas: Global, regional and country-level diabetes prevalence estimates for 2021 and projections for 2045 – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ERRATUM IN * Erratum to "IDF Diabetes Atlas: Global, regional and country-level diabetes preval...;

38. nih.gov, Epidemiology of Type 2 Diabetes – Global Burden of Disease and Forecasted Trends – PMC, Skip to main content J Epidemiol Glob Health . 2020 Mar;10(1):107–111. doi: 10.2991/jegh.k.191028.001 EPIDEMIOLOGY OF TYPE 2 DIABETES – GLOBAL BURDEN OF DISEASE AND FORECASTED TRENDS Moien Abdul B...;

39. nih.gov, Prevalence and incidence of diabetic retinopathy in patients with diabetes of Latin America and the Caribbean: A systematic review and meta-analysis – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ABSTRACT Objectives: This systematic review aimed to assess the prevalence and incidence of dia...;

40. nih.gov, Global Prevalence of Prediabetes – PMC, GRAPHICAL ABSTRACT Open in a new tab INTRODUCTION Prediabetes is a condition characterized by elevated blood glucose levels below the threshold for a diagnosis of diabetes but associated with a hig...;

41. nih.gov, Epidemiology of Type 2 Diabetes – Global Burden of Disease and Forecasted Trends – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ABSTRACT The rising burden of type 2 diabetes is a major concern in healthcare worldwide. This...;

42. nih.gov, Global picture – IDF DIABETES ATLAS – NCBI Bookshelf, Warning: The NCBI web site requires JavaScript to function. more... BOOKSHELF NCBI Bookshelf. A service of the National Library of Medicine, National Institutes of Health. Magliano DJ, Boyko EJ;...

43. nih.gov, Global Diabetes Prevalence in COVID-19 Patients and Contribution to COVID-19- Related Severity and Mortality: A Systematic Review and Meta-analysis – PubMed, Skip to main page content Save Email Send to Display options Full text links Cite Display options ABSTRACT Background: COVID-19 and diabetes both contribute to large global disease burdens. Pu...;

44. paho.org, Hypertension – PAHO/WHO | Pan American Health Organization, HYPERTENSION * ENLACE * CVD BURDEN * HYPERTENSION * HTN:CVD EstimaTool * TECHNICAL NOTES * ABOUT High blood pressure, defined as systolic blood pressure (SBP) of 140 mmHg or higher or diastolic bloo...;

45. paho.org, Urgent action needed as global diabetes cases increase four-fold over past decades – PAHO/WHO | Pan American Health Organization, URGENT ACTION NEEDED AS GLOBAL DIABETES CASES INCREASE FOUR-FOLD OVER PAST DECADES PAHO/WHO/Arantxa Cayón Credit In the Americas, the number of people with diabetes has almost quadrupled since 1990...;

46. jptcp.com, Prevalence and Risk Factors of Hypertension in Urban: A Cross-Sectional Study | Journal of Population Therapeutics and Clinical Pharmacology, MAIN ARTICLE CONTENT Ghazi Jamaan S Aldhafeeri, Sanad Khemais Alshammari, Tami Hlail Hazmi Aldhafeeri, Hamoud Mukhlid Aldhafeeri KEYWORDS . ABSTRACT Hypertension remains a significant public heal...;

47. lww.com, Journal of Diabetology, DISCUSSION In 2021, 529 million people were living with diabetes worldwide, with a global age-standardized prevalence of 6.1%, whereas the highest age-standardized rates were observed in North Africa...;

48. healthline.com, Type 2 Diabetes Statistics and Facts, Age The risk of developing type 2 diabetes increases with age. The number of children diagnosed with type 2 diabetes is growing due to more overweight youth. Still, it is much less common in child...; Medically reviewed by Peggy Pletcher, M.S., R.D., L.D., CDE – Written by Adrienne Santos-Longhurst – Updated on August 14, 2020

49. aku.edu, "Global burden of major chronic liver diseases in 2021" by Gong Feng, Yusuf Yilmaz et al., Background: This study utilised the Global Burden of Disease data (2010–2021) to analyse the rates and trends in point preva-lence, annual incidence and years lived with disability (YLDs) for major c...;

50. statista.com, Adult prevalence of diabetes in selected countries 2024| Statista, Advertisement Advertisement In 2024, around 16 percent of adults between the ages of 20 and 79 had diabetes in Turkey. Other selected countries with a high prevalence of diabetes that year included...;

51. worldgastroenterology.org, Non-Alcoholic Fatty Liver Disease: Global Scenario, Challenges, and Preparedness | World Gastroenterology Organisation, NON-ALCOHOLIC FATTY LIVER DISEASE: GLOBAL SCENARIO, CHALLENGES, AND PREPAREDNESS VOL. 28, ISSUE 3 (SEPTEMBER 2023) Image: Akash Roy, MD, DM | Akash Roy, MD, DM Institute of Gastrosciences and Liver...;

52. gdddrjournal.com, GDDDR – Global Drug Design & Development Review, GLOBAL PREVALENCE AND MORTALITY OF TYPE2 DIABETES FROM 1990 TO 2019 WITH FUTURE PROJECTIONS TO 2023 AND 2050 A SYSTEMATIC REVIEW [http://dx.doi.org/10.31703/gdddr.2024\(IX-I\).01](http://dx.doi.org/10.31703/gdddr.2024(IX-I).01) 10.31703/gdddr.202...;

53. ovid.com, The global epidemiology of nonalcoholic fatty... : Hepatology, INTRODUCTION In 2016, a meta-analysis of studies published between 1990 and 2015 provided evidence that the global prevalence of NAFLD was about 25%, making it the most common cause of chronic liver...;

54. springer.com, Prevalence of diabetes and prediabetes in South Asian countries: a systematic review and meta-analysis | Discover Public Health, PREVALENCE OF DIABETES AND PREDIABETES IN SOUTH ASIAN COUNTRIES: A SYSTEMATIC REVIEW.